

6. ಚಾಂದಬೀಬಿ



ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಡುಂಬೊಲವಾದ ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ವಿವಿಧ ಕುಸುಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅವನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ತೂಲಿಕೆಯಿಂದ ರೇಖಿಸುವ, ವೀಣೆಯನ್ನು ನುಡಿಸಿ ಅದರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಮಧುರವಾದ ಕಂಠಧ್ವನಿಯನ್ನು ಮೇಳೈಸಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಗೀತದ ಅಲೆಗಳಿಂದ ತುಂಬುವ ಕಲಾವಿದೆ ಚಾಂದಬೀಬಿ. ಅರಬಿ, ಪಾರ್ಸಿ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡವಳು ಚಾಂದಬೀಬಿ. ಇವನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಆಕೆಯು ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕುದುರೆಯ ಹತ್ತುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಪಳಗಿದ್ದವಳಿದ್ದು ತನ್ನವರನ್ನು ನಿಬ್ಬೆರ ಗಾಗಿಸಿದ ನಿಪುಣೆಯಾಕೆ!

ಇಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರುವರೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಹಮ್ಮದ ನಗರವನ್ನಾಳುತ್ತಿದ್ದ ನಿಜಾಮಶಹನ ಮಗಳಾಗಿ ಚಾಂದಬೀಬಿ ಜನಿಸಿದಳು. ಚೆಲುವಿನಾಗರದಂದಿದ್ದ ಬೀಬಿಯು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಮುದ್ದು ಮಾತುಗಳಿಂದ, ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಹೃದಯವನ್ನು ಗೆದ್ದಳು. ಚಾಂದಬೀಬಿಯು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸುಖಗಳನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಯೌವನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿರಿಸಿದಳು. ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದಲೇ ಬಿಜಾಪುರದೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುದುರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಗೆದಿದ್ದ ಶಹನು ಈ ಕುರಿತು ಯುಕ್ತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಮುದ್ದು ಮಗಳನ್ನು ಬಿಜಾಪುರದ ಅಲಿ ಆದಿಲ ಶಹನಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು.

ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದ ಶಹನು ಬೀಬಿಯ ಬಯಕೆಯಂತೆ ಅಂತಃಪುರದ ಏಕಾಂತವಾಸವನ್ನು ಆಕೆಯಿಂದ ವಿರಹಿತಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಇರಗೊಟ್ಟನು. ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಚಾಂದಬೀಬಿ ರಾಜದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ, ರಾಯಭಾರಿಗಳ ಸಂದರ್ಶನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪತಿಯ ಜತೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿತು 'ಸಹಭಾಗಿಣಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಅನ್ವರ್ಥಗೊಳಿಸಿದಳು' ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ತಾನರಿತ ರಾಜ್ಯ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಜಾಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೂ ಪಾತ್ರಳಾದಳು.

ವರ್ಷಗಳು ದಾಟಿದವು. ಚಾಂದಬೀಬಿಯ ಕಾರ್ಯಚತುರತೆಯು ಬಿಜಾಪುರದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೂತನಾಧ್ಯಾಯವನ್ನು ತೆರೆದು ಸರ್ವತ್ರ ಸುಖ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು. ಪ್ರಜೆಗಳು ನೆಮ್ಮದಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ಚಾಂದಬೀಬಿಯ ದೈವವು ಈ ಸುಖಮಯ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಇರಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲಿ ಆದಿಲಶಹನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು. ಚಾಂದಬೀಬಿ ದುಃಖ ಸಂತಪ್ತೆಯಾದಳು.

ಚಾಂದಬೀಬಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಎದೆಗೆಟ್ಟು ಕುಳಿತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತವೇ ತನ್ನ ಹಿತವೆಂದು ಬಗೆದ ಆ ದಯಾರ್ಥಿಯು ಪತಿಯ ತಮ್ಮನ ಮಗನಾದ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಶಹನನ್ನು ಪಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸಿದಳು. ಆತನನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವನಾದುದರಿಂದ ಚಾಂದಬೀಬಿಯು ರಾಜಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾನೇ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಳು.

ಕರಾಳ ದುರ್ವಿಧಿಯು ಬೀಬಿಯ ಬೆನ್ನು ಬಿಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅರಸನು ಚಿಕ್ಕವನು, ಆಡಳಿತ ಸಾಗಿಸುವವಳು ಹೆಣ್ಣು! ಎಂದು ಒಳಗೊಳಗೇ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಸರದಾರರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕುತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಆತಂಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ನೆರೆ ಹೊರೆಯ ರಾಜರುಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿಸಿದರು. ಚಾಂದಬೀಬಿ ಅಳುಕಲಿಲ್ಲ; ಎದೆಗೆಡಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ದ್ರೋಹಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪಂಥಾಹ್ವಾನವನ್ನಿತ್ತು ಹೋರಾಡಿದಳು. ಬಿಜಾಪುರವನ್ನು ಉರಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದ ಕಿಚ್ಚು ವೀರನಾರಿ ಚಾಂದಬೀಬಿಯ ಮುಂದೆ ತಣ್ಣಗಾಯಿತು. ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಜರು ಸೋತು ಹಿಂತೆರಳಿದರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಯಾಚಿಸಿ ದ್ರೋಹಿಗಳಾದ ಸರದಾರರು ಮಣಿದರು. ಉದಾರ ಗುಣ ಸಂಪನ್ನೆಯಾದ ಆಕೆ, ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿದಳು. ಕವಿಮುಂದೆ ಅಶಾಂತಿಯ ಮೋಡ ಚೆದುರಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಶಾಂತಿಯು ನೆಲೆಗೊಂಡಿತು. ಇಬ್ರಾಹಿಮನು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡ ವನಾದನು. ರಾಜ್ಯ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತಾನೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆಡಳಿತವು ನಿರಂತಕವಾಗಿ ಸಾಗಿತು.

ಚಾಂದಬೀಬಿಯು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಅಹಮ್ಮದ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ದಂಗೆಯೊಂದು ಎದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ 'ಮಿಯಾನ್ ಮಂಜು' ಎಂಬುವನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಸಿಂಹಾಸನದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಕ್ಕುದಾರನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಪಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸಿದನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸೆರೆಗೆ ತಳ್ಳಿದನು. ಇದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲಕಿತು. ಅವರು ಒಮ್ಮತದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಚಾಂದಬೀಬಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಕೋರಿದರು. ನ್ಯಾಯದ ಹೋರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಧೀರ ಮಹಿಳೆ ಸಿದ್ಧಳಾಗಿ ಅಹಮ್ಮದ ನಗರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಸರದಾರರ ನಾಯಕಿಯಾದಳು.

ಮಿಯಾನ್ ಮಂಜು ವಿಚಾರವನ್ನರಿತು ತನಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ದಿಲ್ಲಿಯ ಮೊಗಲ ಬಾದಶಹ ಅಕ್ಬರನ ನೆರವನ್ನು ಕೋರಿದನು. ಅಕ್ಬರನು ತನ್ನ ಮಗ ಮುರಾದನನ್ನು ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಮುರಾದ ಸೇನೆ ಅಹಮ್ಮದ ನಗರವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿತು. ಚಾಂದಬೀಬಿಯು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪಣವಿಟ್ಟು ಅಹಮ್ಮದ ನಗರದ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾದ ಸರದಾರೊಂದಿಗೆ ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಆಣಿಯಾದಳು. ಘನಘೋರ ಯುದ್ಧ ಮುಸುಕಿತು.

ರಣ ಚಂಡಿಯಂತೆ ಚಾಂದಬೀಬಿ ಹೋರಾಡಿದಳು. ಅರಿಗಳ ರುಂಡಗಳನ್ನು ಚೆಂಡಾಡಿದಳು. ರಕ್ತದ ಕಾಲುವೆ ಹರಿಯಿತು. ಹೆಣಗಳ ರಾಶಿಯೇರಿತು. ನಿಮಿಷದಿಂದ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕಂಡು ಮುರಾದನು ಉಪಾಯ ಗಾಣದೆ ಬಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು.

ಆ ಬಳಿಕ ಚಾಂದಬೀಬಿಯು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಕ್ಕುದಾರನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಅವನನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೊಡೆಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಹಮ್ಮದ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಳು.

ಅಹಮ್ಮದ ನಗರದಲ್ಲಾದ ಸೋಲು ಮೊಗಲರ ಮನದಿಂದ ಅಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮೊಗಲರ ಆಕ್ರಮಣವಾಯಿತು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಒಳ ಸಂಚನ್ನರಿಸಿದ್ದ ಚಾಂದಬೀಬಿ, ರಕ್ತಪಾತವನ್ನು ಬಯಸದೆ ಮೊಗಲರೊಡನೆ ಸಂಧಿಗಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಿ ಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಮೊಗಲ ಸೇನಾಪತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಳು ಆದರೆ ಆ ಪತ್ರವು ಪ್ರಮಾದವಶಾತ್ ಸೇನಾಪತಿಯ ಕೈಸೇರದ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ದೊರಕಿತು. ಈ ಪತ್ರದ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಿರೋಧಿಗಳು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಂದಬೀಬಿಯ ಕುರಿತಾದ ಅಪಪ್ರಚಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಚಾಂದಬೀಬಿ ಜನರ ಅವಿವೇಕದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ತನ್ನ ಅಸು ನಿಗಬೇಕಾಯಿತು.

'ಕೆಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿ' ಎಂಬಂತೆ ಚಾಂದಬೀಬಿಯ ಮರಣಾ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅವಿವೇಕದ ಅರಿವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮಾಡುವುದೇನು? ಅದಾಗಲೇ ಅಹಮ್ಮದ ನಗರದ ಹಾಗೂ ಬಿಜಾಪುರದ ಮನೆತುಂಬ ಬೆಳಕಾಗಿದ್ದ ಜ್ಯೋತಿಯು ಈ ಲೋಕದಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಧೀರ ಮಹಿಳೆ, ನಿತ್ಯ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿದ್ದಳು.

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ:

ಕುದುರಿಸು - ಸುಧಾರಿಸು, ಬೆಳೆಸು; ಕುತಂತ್ರ - ಕೆಟ್ಟ ವಿಚಾರ, ದುರಾಲೋಚನೆ; ಅಣಿ - ಸಿದ್ಧತೆ, ಅರಿ - ವೈರಿ, ಶತ್ರು

ಅಭ್ಯಾಸ

ಕೃತಿ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

1) ಚಾಂದಬೀಬಿಯು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದಳು?

ಉತ್ತರ:

2) ಚಾಂದಬೀಬಿಯು ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಹೃದಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗೆದ್ದಳು?

ಉತ್ತರ:

3) ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಜರುಗಳು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ:

ಕೃತಿ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

1)

ಉತ್ತರ:

2)

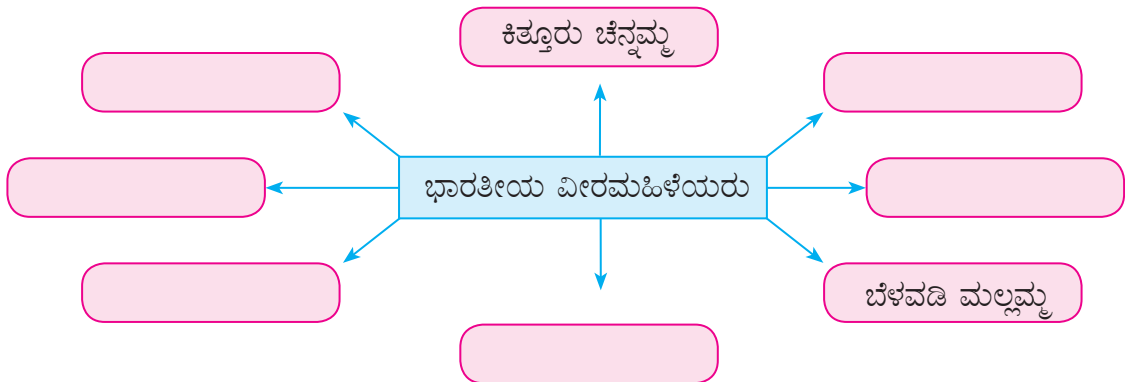
ಉತ್ತರ:

3)

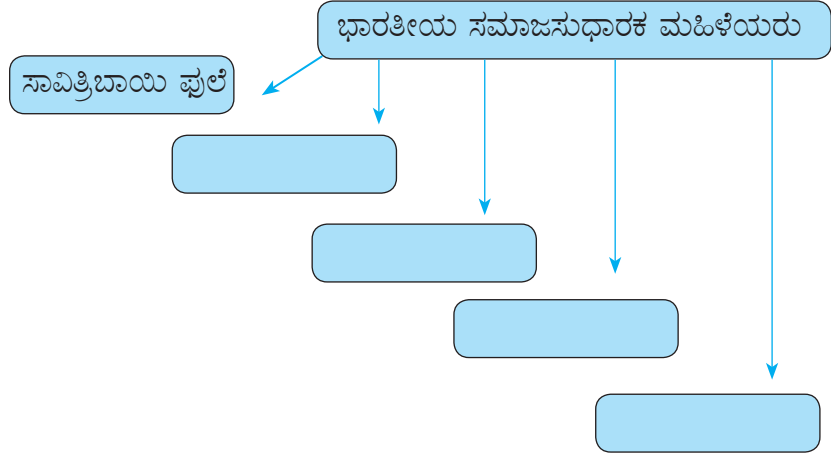
ಉತ್ತರ:

ಕೃತಿ 3) ಕೆಳಗಿನ ಜಾಲಾಕೃತಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

(1)



(II)



ಕೃತಿ 4) ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ/ಗುರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕಿಸಿ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

‘ಅ’ ಭಾಗ

- 1) ತಾಜಮಹಲ
- 2) ಗೋಲಗುಂಬಜ್
- 3) ಕುತುಬಮಿನಾರ್
- 4) ಚಾರಮಿನಾರ

‘ಬ’ ಭಾಗ

- (ಅ) ವಿಜಯಪುರ (ವಿಜಾಪುರ)
- (ಬ) ಹೈದ್ರಾಬಾದ್
- (ಕ) ಆಗ್ರಾ
- (ಡ) ದಿಲ್ಲಿ

ಉಪಕ್ರಮ : ಶಾಲೆಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಿಂದ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಭಾರತೀಯ ವೀರಮಹಿಳೆಯರ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಓದಿರಿ. ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸೂಚನೆ: ಬಿಜಾಪೂರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಈಗ ವಿಜಯಪುರ ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣವಾಗಿದೆ.

